

Συμβούλιο της Επικρατείας: 2135/1985 (τμ. Α')

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α. ΚΗ' 1986, σ. 416

Εργατικό ατύχημα το βίαιο γεγονός που συνέβη κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής και τελεί αμέσως ή εμμέσως, σε σχέση αιτίου αποτελέσματος. Οι υγειον. υπηρεσίες αποφαινόμενες δεσμευτικά εφ' όσον είναι αιτιολογημένες, ελλείψει όμως αιτιολογίας ανάγκη παραπομπής σ' αυτές και πάλι προς νέα γνωμοδότηση.

Πρόεδρος: κ. ΧΡ. ΦΑΤΟΥΡΟΣ

Εισηγητής: κ. Κ.Γ. ΧΑΛΑΖΩΝΙΤΗΣ

Δικηγόρος: κ. Β. Αθανασίου

Επειδή κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 8 παρ. 4 και 34 παρ. 1 του αν.ν. 1846/1951, ως εργατικό ατύχημα θεωρείται το βίαιο γεγονός που προκάλεσε την αναπηρία ή το θάνατο, εφόσον συνέβη κατά την εκτέλεση της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής και τελείως προς τις συνέπειες αυτές, αμέσως ή εμμέσως, σε σχέση αιτίου και αποτελέσματος (ΣΤΕ 1814/1981, 2731/1982 κ.α.). Εξάλλου σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφαλ. Αρμοδιότητος του ΙΚΑ (ΑΥΕ 57440/13.1.1938) και ειδικότερα σύμφωνα με τα άρθρα 6, 24 επ. και 29 οι μιν διοικητικές υπηρεσίες του ΙΚΑ είναι αρμόδιες για τη διαπίστωση, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, της επελεύσεως ή όχι εργατικού ατυχήματος, οι δε υγειονομικές υπηρεσίες του ΙΚΑ, επιλαμβανόμενες από ιατρική άποψη της περιπτώσεως, αποφαινόμενες αιτιολογημένα και δεσμευτικά για τα ασφαλιστικά όργανα για τη φύση, τις αιτίες, την έκταση και τη διάρκεια της σωματικής ή της πνευματικής παθήσεως του ασφαλισμένου, ως και για την ύπαρξη ή όχι αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της παθήσεως, που διαπιστώθηκε ή του θανάτου και του ατυχήματος (ΣΤΕ 1311, 3319/1975, 3914/1982 κ.α.).

Ειδικότερα, τα ασφαλιστικά όργανα που αποφαινόμενες τελικά, έχουν υποχρέωση να αξιολογήσουν την ειδική αιτιολόγηση των ιατρικών γνωματεύσεων και να παραπέμπουν και πάλι την υπόθεση στις υγειονομικές επιτροπές για διευκρίνιση των ζητημάτων ιατρικής φύσεως που προκύπτουν κάθε φορά, γιατί το αναίτιολόγητο των ιατρικών γνωματεύσεων καθιστά αναίτιολόγητες και

τις πράξεις των ασφαλιστικών οργάνων που στηρίζονται σ' αυτές (ΣΤΕ 244/83, 928/84).

Επειδή με την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση έγινε δεκτό ότι, ο σύζυγος της προσφευγούσης (τώρα αναιρεσιβλήτου) οδοκαθαριστής στις 8.9.1979 υπέστη, κατά τη διάρκεια της εργασίας του, διαυπερκονδύλιο κάταγμα δεξιού μηριαίου και νοσηλεύθηκε στο Νοσ. Ατυχημάτων "Ο Απ. Παύλος", όπου και πέθανε στις 16.9.1979, από οξύ εκτεταμένο έμφραγμα του μυοκαρδίου. Με την απόφαση 8880/1980 του οικείου Δ/ντή ΙΚΑ απορρίφθηκε το αίτημα της αναιρεσιβλήτου να χορηγηθεί σ' αυτή και τα παιδιά της σύνταξη θανάτου από εργατικό ατύχημα και χορηγήθηκε σύνταξη θανάτου από κοινή νόσο. Ένσταση της αναιρεσιβλήτου απορρίφθηκε με την απόφαση 3278/17.9.1980 της αρμόδιας ΤΔΕ, κατά της οποίας αυτή άσκησε την προσφυγή που έγινε τελικά δεκτή με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Κατά την εκδίκαση της προσφυγής αυτής το δικαστήριο της ουσίας με την προδικαστική απόφαση 10647/1981 ανέβαλε τη λήψη οριστικής αποφάσεως και ανέπεμψε την υπόθεση στο αρμόδιο υποκατάστημα ΙΚΑ, προς το σκοπό να επιληφθεί πάλι η αρμόδια Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή και να αιτιολογήσει πληρέστερα τη γνωμάτευσή της ως προς την επίδραση που είχε το εργατικό ατύχημα στη γενική κατάσταση της υγείας του ασφαλισμένου πριν από το θάνατο αυτού. Στη συνέχεια εκδόθηκε η γνωμάτευση 1495/1982 της ΒΥΕ, στην οποία αναφέρεται ότι ο θανών σύζυγος της αναιρεσιβλήτου, εξαιτίας της φύσεως της παθήσεώς του και της προκληθείσης από αυτήν απολύτου ακινησίας του, ήταν ανάπηρος σε ποσοστό μεγαλύτερο του 67% από την επέλευση του εργατικού ατυχήματος μέχρι του θανάτου του. Με τα δεδομένα αυτά το δικαστήριο της ουσίας, αφού έλαβε υπόψη, όπως βεβαιώνεται στην αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, ότι ο θάνατος του συζύγου της αναιρεσιβλήτου επήλθε κατά το χρονικό διάστημα που αυτός νοσηλευόταν από το εργατικό ατύχημα, εξαιτίας του οποίου υποχρεώθηκε σε ακινησία., καταπονήθηκε ο οργανισμός του και έγινε ανάπηρος σε ποσοστό 67%, κατέληξε στη κρίση ότι ο θάνατος αυτού ήταν απότοκος του εργατικού ατυχήματος και με τις σκέψεις αυτές ακύρωσε την απόφαση 3278/1980 της ΤΔΕ και υποχρέωσε το ΙΚΑ να χορηγήσει στην αναιρεσιβλήτη και τα τέκνα της σύνταξη θανάτου από εργατικό ατύχημα. Η αιτιολογία όμως αυτή της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπως προκύπτει από το σύνολο του περιεχομένου αυτής και

ειδικότερα από τις σκέψεις, που όπως βεβαιώνεται, έχουν περιληφθεί στις γνωματεύσεις των αρμοδίων υγειονομικών οργάνων του ΙΚΑ, είναι πλημμελής. Γιατί, το δικαστήριο της ουσίας προέβη ανεπιτρέπτως, σύμφωνα με όσα έχουν εκτεθεί ανωτέρω, σε ιατρική κρίση για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι υφίστατο αιτιώδης συνάφεια μεταξύ του ατυχήματος, το οποίο συνέβη στο σύζυγο της αναιρεσιβλήτου και του επελθόντος θανάτου αυτού, χωρίς να έχει προηγηθεί επί του θέματος αυτού, χωρίς να έχει προηγηθεί επί του θέματος αυτού σχετική κρίση εκ μέρους του υγειονομικού οργάνου ενώ το μόνο που μπορούσε να κάνει αφού διαπιστώσει σχετική πλημμέλεια της ιατρικής γνωματεύσεως ήταν να παραπέμψει και πάλι το ζήτημα αυτό για νέα νόμιμη κρίση στο ίδιο υγειονομικό όργανο. Συνεπώς, για το γεγονός, που προβάλλεται βάσιμα με την αίτηση αναιρέσεως, πρέπει αυτή να γίνει δεκτή, να αναιρεθεί η προσβαλλομένη απόφαση και να αναπεμφθεί η υπόθεση στο αυτό δικαστήριο για νέα νόμιμη κρίση.